

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp Art. 41-vragen Jongeren in bijstand eerlijk behandelen	Datum 16 mei 2023
E-mail octavia.rietveld@tilburg.nl	Afdeling W&I
Postadres Postbus 90155 5000 LH Tilburg	Bezoekadres Burg. Broeklaan 1680

Geachte raadsleden,

Hierbij beantwoorden wij de raadvragen die door de raadsleden S. Jansen (PvdA) en D. Heuvelmans (GL) zijn gesteld op grond van artikel 41 van het Reglement van Orde gemeenteraad Tilburg 2022. De vragen gaan over 'Jongeren in de bijstand eerlijk behandelen' en zijn ontvangen op 17 april 2023. De beantwoording ervan is met een bericht aan de raad verdaagd tot uiterlijk 19 mei 2023.

Vraag 1

Hoe kijkt het college aan tegen het stoppen van strengere bijstandsregels voor jongeren van de gemeente Utrecht, en hoe gaat het college daar op dit moment mee om in Tilburg?

Antwoord 1

De gemeente Utrecht heeft er voor gekozen om de Participatiewet op de onderdelen zoektermijn voor jongeren en uitsluiting van jongeren bij de inkomstenvrijlating buiten werking te stellen. Wij begrijpen de wens om de aparte regels voor jongeren zoals deze dwingend in de wet staan niet toe te willen passen en ondersteunen hierop de landelijke lobby

Dat is ook de reden waarom wij op een andere manier invulling hebben gegeven aan kwetsbaarheid waarbij we hetzelfde doel bereiken: geen zoektermijn voor jongeren die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Dat hebben wij in 2022 vastgesteld en gaan wij nog evalueren.

Voor wat betreft de inkomstenvrijlating voor jongeren: we zijn op dit moment bezig met het opstellen van beleid hierover en we zullen voor jongeren hier geen uitzondering in maken.

Vraag 2

Tilburg hanteert, voor zover bij de indieners bekend is, 'formeel' nog steeds de zoekperiode van vier weken voor jongeren onder de 27 die een bijstandsuitkering aanvragen.

2a. Is het college bereid dit aan te passen en de zoekperiode voor jongeren generiek los te laten? Zo ja, per wanneer? Zo nee, waarom niet?

2b. Welke andere versoepelingen die de gemeente Utrecht inzet kan en gaat het college overnemen?

Antwoord 2

a. Zoals aangegeven onder antwoord 1 hanteren wij in Tilburg, op basis van ervaringen tijdens de Coronamaatregelen, geen zoektermijn voor kwetsbare jongeren. We hebben dit beleid binnen de regels van de Participatiewet opgesteld en zien goede resultaten in de zin dat we deze jongeren niet kwijt raken. Dit beleid is in 2022 vastgesteld en gaan we nog evalueren.

b. Utrecht kent ook inkomstenvrijlating toe aan jongeren. We onderzoeken of we de inkomstenvrijlating zoals deze geldt voor personen ouder dan 27 jaar ook, onder dezelfde voorwaarden, kunnen toepassen voor jongeren. We zijn hier al mee bezig en zullen de raad hierover zo snel mogelijk informeren.

Vraag 3

De Volkskrant geeft aan dat 70% van de jongeren die recht hebben op een bijstandsuitkering deze niet aanvraagt.

- 3a. Is er zicht op de hoogte van dit percentage in Tilburg?
- 3b. Hoe kijkt het college aan tegen het niet-gebruik onder Tilburgse jongeren die recht hebben op een uitkering?
- 3c. Wat doet de gemeente Tilburg nu al om jongeren die recht hebben op bijstand te bereiken? Vindt het college dit voldoende, gegeven de uitkomsten van het Volkskrant onderzoek?
- 3d. Hoe gaat het college proberen deze groep nog beter te bereiken?

Antwoord 3

- a. Nee, wij hebben geen zicht op dit percentage in Tilburg. Gezien onze outreachende jongerenaanpak lijkt 70% ons niet realistisch voor onze gemeente.
- b. Wij vinden dat iedereen die recht heeft op een bijstandsuitkering deze ook moet aanvragen en ontvangen. Vanuit het perspectief op bestaanszekerheid is het essentieel dat Tilburgers het inkomen ontvangen waar ze recht op hebben en wat ze nodig hebben.
- c. Al jaren werken we in Tilburg met het jongerenloket, waar jongeren zich laagdrempelig kunnen melden voor ondersteuning naar werk, een opleiding, een uitkering etc. We werken hierbij samen met het RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) waardoor we heel snel jongeren in beeld krijgen die uit (dreigen te) vallen op school. Ook zijn we aanwezig op de Vso/pro scholen (Voortgezet speciaal – en praktijkonderwijs) waarbij we jongeren adviseren bij hun keuze voor scholing of werk. En via schuldhulpverlening zijn we ook aanwezig op het ROC. Bij de uitvoering van de Participatiewet hebben we speciale 'jongerenregisseurs' die de leefwereld van de jongeren kennen en ook specifieke instrumenten voor jongeren kunnen inzetten. Tevens ontvangen we periodiek een overzicht vanuit het Inlichtingenbureau van jongeren in onze gemeente die geen startkwalificatie hebben, niet ingeschreven staan bij een onderwijsinstelling, geen werk, geen uitkering of weinig inkomen (< € 473) hebben. Deze jongeren benaderen we pro actief om in gesprek te gaan en daar waar nodig ondersteuning (aan) te bieden.
Door deze outreachende en speciaal op jongeren gerichte aanpak kennen we veel jongeren, zijn we laagdrempelig bereikbaar en ondersteunen we bij het aanvragen van bijstand als dit nodig is. We denken dat dit voldoende is om de jongeren te bereiken die ons nodig hebben. Wethouder Lahlah nodigt u allen van harte uit om op werkbezoek te komen bij het jongerenpunt om onze werkwijze te ervaren.
- d. Uiteraard blijven we de ontwikkelingen volgen, zoals nu het onderzoek van de Volkskrant om onze dienstverlening aan jongeren te optimaliseren.

Vraag 4

In Enschede is de hoogte van de bijstandsuitkering voor 18, 19 en 20 – jarige gelijk getrokken aan het bedrag voor volwassenen vanaf 21 jaar.

- 4a. Hoe is dit in Tilburg geregeld?
- 4b. Zou het college het voorbeeld van Enschede willen volgen? Per wanneer wilt u dit doorvoeren? Zo nee, wat zijn uw afwegingen om dit niet te doen?

Antwoord 4

- a. In Tilburg ontvangen jongeren tot 21 jaar de jongerennorm. Als jongeren hogere noodzakelijke kosten hebben b.v. vanwege zelfstandig wonen dan verhogen wij altijd de uitkering via de bijzondere bijstand naar de norm voor volwassenen vanaf 21 jaar. Dit noemen we 'jongerentoeslag'. We leveren maatwerk door de situatie van de jongeren goed te beoordelen en passen hier dan de uitkering op aan.
- b. We hanteren de jongerennorm en passen ruimhartig maatwerk toe wanneer dat in de individuele situatie nodig is. Er is geen reden om aan te nemen dat hierdoor jongeren tussen wal en schip vallen.

Vraag 5

Indien u wijzigingen voor gaat stellen, op welke termijn kan de gemeenteraad hiervoor dan het raadsvoorstel of een terugkoppeling verwachten?

Antwoord 5

Zoals aangegeven zijn we op dit moment bezig met het algemene beleid rondom inkomstenvrijlating. Wij zullen u hierover zo snel mogelijk nader informeren.

Wij willen ook geen verschil maken naar leeftijd en houden hier in ons beleid daar waar wij de ruimte hebben zeker ook al rekening mee, zoals we dat in de afgelopen jaren ook hebben gedaan met de zoektermijn en de jongerentoeslag.

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college,

mr. A. van Berckel, MBA
gemeentesecretaris

drs. Th.L.N. Weterings
burgemeester